

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ В ОСОБИСТОСТІ ПОЗИЦІЇ ЖИТТЄТВОРЕННЯ

Малаканова Л.В., Чулак Т.П.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

«Живий організм — це одухотворена вода»
Дюбуа

Протягом багатьох століть людина, вважаючи себе Хазяїном природи, використовувала її, задовольняючи свої потреби. Потреби ж людини зростали і вона знищувала ліси, розорювала степи, будувала міста, створюючи своє життєве середовище. Дбаючи про задоволення своїх матеріальних потреб, вона стала забувати, що сама є частиною Природи. Споживацьке ставлення до неї призвело до порушення гармонії. І з кожним днем ми все більше і більше відчуваємо це.

Тривалість нашого життя стрімко падає. За останні три десятиліття воно скоротилося на сім років. Якщо людство не змінить своє ставлення до життя, то через 50 років уже нікому буде ставити питання: «А що ми зробили, щоб врятувати себе, своїх нащадків і Землю?» Щорічно вмирають мільйони людей. Причин цього багато: погана екологія (А хто до цього довів?), соціальні проблеми, війни, хвороби тощо [1].

Новітня історія людства, пов'язана з науково-технічним прогресом, демонструє, що недбальство та зневага до природи не залишається без відповіді з її боку. Лише за роки минулого століття людство зуміло настільки погіршити екологічну ситуацію, що сьогодні доцільне питання про можливість виживання людства на Землі. Мова вже йде про комплексний захист від шкідливих взаємовпливів життєвого середовища людини і природного середовища. Це перш за все радіаційне забруднення, електромагнітні поля, шкідливі речовини в повітряному середовищі, канцерогенні та токсичні речовини в землі, воді та в біосфері в цілому.

Проте є одна найсуттєвіша причина — непомітний ворог: екологічно та інформаційно забруднена вода, яка небезпечна для життя природи та людини зокрема.

За даними ВОЗ більше 85% всіх захворювань у світі передаються через воду. Згідно думки експертів екологів, через використання «поганої» води за останні 10 років умерло більше людей, ніж втрачено за всі війни цього періоду. Практично всі водні джерела сьогодні забруднені. Вода містить більше 13 тисяч токсичних елементів. У нас немає природних механізмів знешкодження такої кількості екзотоксинів. Саме тому вживання брудної-«мертвої» води викликає величезну кількість хвороб. Вода, котра повинна бути нашим рятівником, колискою життя для всього живого, вбиває живе. Чому це сталося ми тепер розуміємо, а от щоб усвідомити, що можна зробити для того, щоб усунути цю небезпеку, ми повинні знати правду! Це серйозні факти, які стали доступні для обговорення лише в останній час.

Серед усіх речовин, які є на землі, вода, завдяки своєрідності своїх фізичних і хімічних властивостей, займає виключне положення в природі та відіграє особливу роль у житті людини. Життя зародилося в океані. В організмі матері плід розвивається у водному середовищі. Протягом усього життя вода необхідна кожній клітинці, середовище буття клітин — рідина в особливому стані. При народженні організм дитини більш ніж на 80% складається з води. В організмі зрілої людини до 70% води. При старінні цей відсоток зменшується до 60-65%. Відпо-

відно, історія старіння це перш за все процес втрати організмом рідини як позаклітинної, так і внутрішньоклітинної. Як бачимо, вода — основа життя, проте 25 мільйонів людей щорічно вмирає від захворювань, пов'язаних з неправильним вживанням води.

Вода — єдина речовина, що зустрічається в величезних кількостях у природних умовах у всіх трьох агрегатних станах: твердому, рідкому та газоподібному. Складаючи біля трьох чвертей поверхні нашої планети, вода насправді являється коліскою життя на Землі. Діючи як потужний геологічний фактор, вона визначає зовнішній вигляд Землі. Як підкреслював В.І.Вернадський, немає такого компонента, котрий міг би порівнятися з нею за впливом на хід основних, самих грандіозних геологічних процесів. Немає земної речовини — мінералу, гірської породи, живого тіла, котре б її не мало. В одних випадках вода є в складі речовин, пов'язана з ними хімічно, в інших — у вигляді самостійних, часто ізольованих молекул, утримуючись міжмолекулярною взаємодією, в третій — у рідкому стані, заповнюючи пори та структурні порожнини [1].

Дивовижна комунікативність і миротворність води, з одного боку, та її буйство і грізна войовничість — з іншого, ставлять її до розряду особливих явищ, що мають як величезну силу творення, так і силу руйнування і вимагають до себе особливої уваги.

Природна вода сьогодення хвора, бо забруднена хімічно, інформацино, втратила свою життєву енергію, а тому і структуру. Ця вода небезпечна для природи, тому, що речовини, що в ній розчинені, шкідливі для організму: хлор — руйнує нервові тканини і є сильною отрутою; свинець руйнує гормони, ферменти, відкладається в кістках, призводить до змін у нервовій системі (поліневрити, церебральний артеріосклероз), крові (зниження гемоглобіну, зменшення числа еритроцитів), травній системі (коліт), а також до порушень обміну речовин, «пригніченню» багатьох ферментів і гормонів, уражує нирки; алюміній паралізує нервову та імунну системи, особливо сильно він знищує дитячий організм, сприяє розвитку хвороби Альцгеймера; миш'як — убиває нейрони головного мозку; мідь — уражує нирки й печінку; кадмій викликає рак, руйнує нирки; стронцій — руйнує імунітет. І це лише деякі факти.

Навіть якщо вода чиста та жива людина не має культури споживання її. 75% людей відчувають хронічне зневоднення (постійна спрага), 37% плутають спрагу з голодом. Замість того, щоб пити живу чисту воду в достатній кількості (30 мл води □ масу тіла), людина споживає різноманітні напої, які закислюють, засолюють, зневоднюють, отруюють організм.

Навіть незначне зневоднення організму може уповільнити обмін речовин на 3%. Недостача води є причиною денного зморення. Зменшення кількості води в організмі на 2% може викликати ослаблення короткочасної пам'яті, труднощі в концентрації уваги.

Випиваючи 5 склянок води за день, людина скорочує небезпеку раку прямої кишки на 45%, раку грудної залози на 79% і раку сечового міхура на 50% [2].

Ми розглянули лише один, але, на наш погляд, найсуттєвіший аспект взаємодії людини з природою. Висновок повинен зробити кожен сам для себе. Ми ж вважаємо, що споживацьку, егоцентричну, прагматичну, дефіцитну позиції власної життєдіяльності потрібно переосмислити, усвідомити, що лише позиція життєтворення дасть можливість відновити гармонію як із своїм внутрішнім світом, так і з зовнішнім Світом.

Пам'ятаймо, що Гармонія — це життя, творення Краси!

Література

1. Вода — колыбель жизни / Авторская школа «Академия здоровья», сост. Гурьев А.П., Бутакова О.А. — Нижний Новгород, 2003. — 48 с.
2. Пить или не пить?.../ Авторская школа «Академия здоровья», сост. Мазуркевич С.А. и др. — Нижний Новгород, 2003. — 50 с.
3. Масару Эмото. Послания воды: тайные коды кристаллов льда / Перев. с англ. — М.: ООО Изд. дом «София», 2006 — 96 с.
4. Масару Эмото. Энергия воды для самопознания и исцеления / Перев. с англ. — М.: ООО Изд. дом «София», 2006. — 96 с.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПЕРІОДИЗАЦІЇ ШКІЛЬНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Мегем О.М.

Глухівський державний педагогічний університет

Розвиток шкільної біологічної освіти в Україні — це тривалий і складний процес, його аналіз варто починати з періодизації. Дослідники, які вивчали розвиток шкільної біологічної освіти лише констатували наявність певних періодів та етапів її розвитку, пов'язуючи їх здебільшого із соціально-економічними реформами або із розвитком загальної шкільної освіти [5]. В історії розвитку шкільної біологічної освіти недостатньо розроблені концептуальні засади періодизації, на основі яких науково-обґрунтовано можна виділити певні одиниці періодизації, встановити наступність і якісні відмінності між ними.

Хронологічні рамки розвитку шкільної біологічної освіти охоплюють значний проміжок часу, тому для одержання об'єктивних результатів, важливо дослідити його з позицій діахронного методу, який передбачає поділ даного процесу на періоди, що якісно відрізняються один від одного і є показниками в пізнанні та осмисленні історичного досвіду, а також в прогнозуванні та можливості його використання в нинішніх умовах. Проводячи періодизацію шкільної біологічної освіти ми вважаємо, що поняття періоду в класифікації є більш широким порівняно з поняттям етап. Періоди є першоосною, а етапи є складовими частинами періодів. Кожен період може включати в себе декілька етапів. Розглядаючи періодизацію шкільної біологічної освіти з позицій сучасних підходів, зокрема: історико-педагогічного, системного, синергетичного, парадигмального нами була розроблена система шкільної біологічної освіти як складного процесу неперервного розвитку. Вона вказує на необхідність покласти в основу періодизації зміни, що відбувалися в меті шкільної освіти, зокрема шкільної біологічної, які супроводжувались відповідним реформуванням школи. Формулювання мети освітньої діяльності є основним (першоджерелом) у визначенні стратегії подальшої діяльності школи. Визначення змісту, вибір засобів педагогічної комунікації, науково-методичних умов є похідними, тобто залежними від встановленої мети. Саме через це ми і вважаємо, що в основу визначення періодів варто покласти зміни, які відбувалися в меті освіти, у тому числі і шкільної біологічної. Кожен період включає в себе декілька етапів.